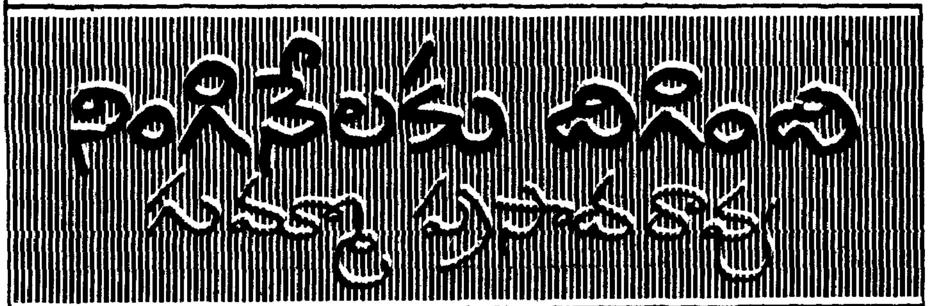

రామమోహనరావు ఆ ఇంటి గుమ్మం వరకు వచ్చి రెండు నిముషాలు అచేతనంగా నిలుచుండి పోయాడు

గణపతిరావు, హెల్తు ఇనస్పెక్టరు అన్న నేమ్ బోర్డు వుంది

తలుపు తట్టడమా మానడమా అని మథన పడ్డాడు తన రాక వారికి ఆనందాన్ని కలిగిస్తుందా కోపాన్ని తెప్పిస్తుందా అన్న భావన లేదు తనను అవమానించి ,గెంటి వేస్తారేమో నన్న సంశయం లేకపోలేదు

అతనికి ఒక వంక బాధగా వుంది వేరొక వంక కర్తవ్యం గుర్తుకొస్తున్నది

ఇంత దూరం ఎందుకు వచ్చాడు?కలియకుండానే తిరిగి వెళ్ళి పోవడానికా?

సీత!

తను అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడిన అర్ధాంగి ఆమెను వదిలి వుండలేడనేది అతని బాధకాదు పాతిక సంవత్సరాల పాటు ఈ జీవితానికి అలవాటు పడ్డాడు అందులో మార్పు లేక పోతే బ్రతకలేనన్న బాధలేదు పెళ్ళి మూడు సంవత్సరాల కిందట జరిగినా ఒంటరిగానే వుంటున్నాడు జీవితంలో వెలితి లేదనికాదు అయినా ఆ వెలితిని చూసి అతను బాధపడటం లేదు

సీతను తల దన్నేవాళ్ళు కాక పోయినా ఆమెకు సరితూగ గలిగిన వాళ్ళు అతనికి దొరకరన్న చింతలేదు అప్పటికే ఆడపిల్లల తండ్రులు ముగ్గురు నలుగురు అతని చుట్టూ అతని తండ్రి చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు చేస్తున్నారు ఊ అంటే కన్యాదానం చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారు అందులో ఒకతను ప్లీడరు గుమస్తా క్షణంలో విడాకులు ఇప్పించే పూచీ తనదంటూ ముందుకు వచ్చాడు

కాని రామమోహనరావు దానికి అంగీకరించ లేక పోయాడు న్యాయాన్యాయాల గురించి ఆలోచించాడు

'న్యాయాన్యాయాల గురించి ఆలోచించ వలసింది మనం కాదు గణపతిరావుకి ఆ జ్ఞానం వుండాలి ఆడపిల్ల వాళ్ళకే అంత మొండి పట్టుదల అయితే మనం కాళ్ళ బేరానికి ఎందుకు వెళ్ళాలి? అంతకు మించిన తల వంపు లుంటుందా? ఇంకా నయం మనం కాబట్టి ఇంతకాలం ఆగేం దేనికైనా ఒక హద్దు వుంటుంది నా మాట విని నీవు వేరే పెళ్ళి చేసుకో విడాకులు దొరకవన్న భయంలేదు తండ్రి పదే పదే హిత బోధ చేయసాగాడు

అతనన్న దానిలో తప్పులేదు అతని ఆరాటం అతనిది

రామమోహన రావుకి పెళ్ళి నాటి సంగతులు గుర్తుకొచ్చాయి గుర్తుకి రావడమే కాదు వీడియో చిత్రంలా ఆనాటి సంఘటనలు కళ్ళకు కట్టాయి

అబ్బా! ఎంత పెడసరం! ఆడపెళ్ళి వారు అన్న భావనేనా లేకుండా స్థానబలం చూసుకొని ఎంత మొండిగా ప్రవర్తించారు?

అసలు తన తల్లిది ఏం తప్పువుందని? కోటలో దిగినప్పుడు చీరా పంచల చాపులూ ఇవ్వడం రివాజు కాదా? కన్యాదానం అప్పుడు వియ్యాల వారికి బట్టలు పెట్టరా? అప్పగింతల్లో పెళ్ళి కొడుకు తల్లికీ తండ్రికీ చీరా పంచల చాపులు ఇవ్వడం ఆనవాయితీ కాదా? ఆ వేడుకలు తీర్చమంది అమ్మ

పట్టు బట్టలిమ్మని పట్టు బట్టలేదే? సాదా బట్టలైనా ఆనవాయితీగా ఇవ్వమంది అందుకు సీత తండ్రి హంగామా చేయాలా? కట్న కానుకల గురించి మాట్లాడు కున్నప్పుడు వీటి ప్రసక్తి రాలేదు తాను ఇస్తానని మాట ఇవ్వలేదు కాబట్టి ఇచ్చేది లేదు అన్నాడు

'ఈమాత్రం చదువు వెలిగించి చేస్తున్న వుద్యోగానికి నేను కాబట్టి పదివేలు కట్నం ఇస్తున్నాను మరెవరైనా అయిదు వేలు అయినా ఇవ్వరు' అంటూ దెప్పి పొడిచాడు నలుగురిలో ఎంత తలవంపులు కలిగించాయి నిజమే పదివేలు కావాలని తండ్రి అన్నాడు తన చదువు వుద్యోగం అతనికి నచ్చక పోతే ఈ సంబంధానికి ఎందుకు అంగీకరించాలి? అయిష్టమైన సంబంధం ఎందుకు చేసుకోవాలి?

రామమోహనరావుకి చెప్పలేనంత కోపం వచ్చింది నలుగురిలో అవమానించే అధికారం అతని కెవరిచ్చారు? ఆ పది వేలూ అతని మొహాన పారేసి- మరో సంబంధం చేసుకోండి అని చక్కా వెళ్ళిపోవాలనిపించింది పాల పొంగులాంటి వయసు వాళ్ళతో మాటలు పడడానికా వచ్చారు తాము?

అలాంటి మొండి మనిషి కూతురే ఈమె ఆమె మెడలో తాళికట్టి తాను ఆమెను భరించ గలడా?

విడిదిలో అడుగు పెట్టిన దగ్గర నుంచి అవమానాలు చేయాలనే వాళ్ళు ప్రయత్నించారు వాళ్ళ పొగరుమోతు తనం క్షణ క్షణం బయట పడేది గదులు వూడిపించినట్టు లేవు పనివాళ్ళను పంపించండి అని కబురు పెడితే చీపురు కట్ట పంపించారు అపరాహ్ణం దాటి రెండు గంటలైనా భోజనాలకు పిలుపు రాలేదు. చంటి పిల్లలు శోషవచ్చి పడిపోయారు కొంచెం పాలూ మరో మారు కాఫీలు పంపించండి అని కబురు పెడితే, మీకు ఆరాఆరా పాలూ కాఫీలూ తాగే అలవాటుంటే హోటలు కెళ్ళి రండి అని సలహా ఇచ్చారు ఈ మర్యాదలకు ఒళ్ళు మండి పెళ్ళీ లేదూ గిళ్ళీలేదు వెనక్కు పోదాం పదండి అన్నారు కొందరు వాళ్ళ మాట సబబుగా వుందని పించింది రామమోహనరావుకి కాని అతని తల్లి అంగీకరించలేదు

వాళ్ళు నీచంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు కదా అని మనం కూడా నీచంగా ప్రవర్తించాలా? అభం శుభం తెలియని ఆ పిల్ల చేసిన తప్పేమిటి? ఇలా పీటల మీద పెళ్ళి ఆగిపోతే ఆమె బ్రతుకు నాశనం అవదా? ఓ నాలుగు గంటలు మనవి కావనుకుంటే సరి ఆతరువాత ఆ పిల్లను తీసుకొని మనం మన దారిని పోతాం తగవులకు పట్టింపులకు ఇది సమయం కాదు అంది

అమ్మ దొడ్డ మనసుకి కొందరామెను శ్లాఘించారు

అయినా ఆమె ఆశించింది కాలేదు

గణపతిరావుగారికి మతే చలించిందో తాగిన మైకమో పిల్లను అత్తవారింటికి పంప డానికి అతను అంగీకరించలేదు

అల్లుడి జీతం అతని తిండికే చాలదు నా కూతురేం సుఖపడుతుంది వేరింట కాపురం పెడితే పంపిస్తాను అంతేకాని ఆ ఇంట్లో వంటలక్కగా వెట్టి చాకిరీ చేసే హీనస్థితి నా కూతురికి లేదు' అన్నాడు

నలుగురూ అతనికి గడ్డి పెట్టారు అయినా తాపట్టిన కుందేటికి మూడే కాళ్ళు అన్న తన మంకుపట్టు విడువలేదు అతను

అప్పటి నుంచి సీత రాక కోసం నిరీక్షిస్తూ కాలం గడప సాగాడు మామగారికి పదేపదే వుత్తరాలు రాసాడు ప్రయోజనం మాత్రం శూన్యం

ఈలోగా తల్లి కాలధర్మం చెందింది

తండ్రి ఓరిమి నశించింది

బాబూ! వాళ్ళ పిల్ల సుఖపడడం వాళ్ళకే ఇష్టం లేనప్పుడు మనం చేసేది ఏముంది? తన కూతురికి మారు మనువు చేయాలనుకుంటున్నాడు కాబోలు నువ్వు మాత్రం ఎంత కాలం ఒంటరిగా వుంటావు? నా మాట విని విడాకులు తీసుకొని మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకో

నిజమే! తండ్రి బాధను అర్థం చేసుకోగలడు సీత వస్తుందన్న ఆశ సన్నగిల్లింది తండ్రి మొండివాడైనంత మాత్రాన సీతకు పరిస్థితులు తెలియవా? పోనీ ఆమె తల్లి తనకేం పట్టనట్టుంటుందేం?

రామమోహనరావుకు ఏమీ పాలు పోలేదు

నాన్నా! మీరు అన్నది సందర్భంగానే వుంది అయితే సీత జీవితాన్ని నాశనం చేయలేను పెళ్ళి

అయి మొగుడి చేత పరిత్యజించ బడిన స్త్రీని లోకం ఎంత హీనంగా చూస్తుంది? ఆ తండ్రి తప్పులకు సీతకా శిక్ష అమ్మ మనసుకు శాంతి వుండదు చివరగా మరొకసారి ప్రయత్నిస్తాను ఈ పర్యాయం నేనే స్వయంగా వెళ్తాను సీతను నాతో పంపిస్తే సరేసరి లేదా అప్పుడు వాళ్ళతో తెగతెంపులు చేసుకుందాం

రామమోహనరావు ఆరోజే సీత తండ్రి గణపతిరావుగారికి ఉత్తరం రాసాడు

'నేను సోమవారం వస్తున్నాను మంగళవారం నాడు సీతను తీసుకు వెళ్తాను మీ ఏర్పాట్లు మీరు చేసుకుందికి గాను ముందుగా తెలియ జేస్తున్నాను"

ఉత్తరం పోష్టు చేసాడు కాని అతనికి అనుమానంగానే వుంది సీతను పంపిస్తారా? ఇంకా దుర్భాష లాడుతారా? తన ఉద్యోగంలో మార్పులేదు వేరింటి కాపురం పెట్టబోవడం లేదు

రామమోహనరావు ఒక నిశ్చయానికి వచ్చాడు ఇంతదూరం వచ్చి తిరిగి వెళ్ళి పోవడం బావ్యం కాదు తన ఆలోచనే సవ్యంగా లేదేమో? వస్తున్నానని రాసి వెళ్ళక పోవడం పెద్దమనిషి తరహాకాదు ఇక అవమానిస్తారన్న భయమా?దూషణ భూషణలు శరీరానికే కాని ఆత్మకు కావు

తలుపు తట్టాడు

ఎవరు? లోపలి నుంచి ప్రశ్నించింది ఒక తీయని కంఠం

'నేను'

తలుపులు తెరుచు కున్నాయి

తన ఎదురుగా నిలుచున్నది తాను తాళి కట్టిన భార్య తన సీతే నని అతను గుర్తించ లేక పోయాడు సీత కూడా రామమోహనరావుని గుర్తించలేదు అది విడ్డూరం కాదు పరిస్థితుల ప్రభావం

గణపతిరావు గారున్నారా? నేను రామమోహనరావుని భిలాయ్ నుంచి వచ్చాను అన్నాడు నేల వంక చూస్తూ

బెదిరిన లేడిలా లోనికి పరుగు తీసింది ఆమె

రామమోహనరావుకి అర్థం కాలేదు ఉన్నారని కాని లేరని కాని చెప్పలేదు లోనికి రమ్మన లేదు అయితే వాళ్ళకు ఇంకా తనను అవమానించాలనే వుంది కాబోలు అనుకున్నాడు

అమ్మా! అతనొచ్చారే!'

ఎవరే?

అతనేనే!

అతనే అంటే ఎలా అర్థమౌతుందే? పేరు వూరూ లేదా?

రామమోహనరావుకి వారి మాటలు వినిపిస్తున్నాయి

మీ అల్లుడు గారు అంది

ఏమిటీ తలుపు తీసింది తన భార్యేనా? తను గుర్తు పట్టలేక పోయాడు సీత తన ముందుకు వస్తుందని వూహించలేదు పాపం సిగ్గుతో జవాబు చెప్పకుండా వెళ్ళి పోయింది

ఏమిటీ ఈ వేళప్పుడొచ్చాడా? రైలు ఆరుగంటలకైతే అపరాత్రికా రాక?' అంటూ ఆమె బయట కొచ్చింది

రామమోహనరావు హృదయం బాధగా మూలిగింది తన తప్పేం వుంది రైళ్ళు సమయానికి రావడం విచిత్రం కాని లేటు అయితే అందులో

నింగి నేలకు దిగింది

ఆశ్చర్యపడవలసింది ఏముంది? నిండా పది గంటలు కానిదే ఆమెకు అపరాత్రి అయిందా? నేరక వచ్చాడు తను

రా బాబు రా! బయటే నిల్చుండి పోవాలా?

రామమోహనరావు వచ్చి వసారాలో కుర్చీలో కూర్చున్నాడు

అంతా బాగున్నారా? మీ అమ్మగారు పోయారని విన్నాము "

రామమోహనరావు జవాబిచ్చి అత్తయ్యగారూ! రేపు పది గంటల బండికే మా ప్రయాణం మీకు నా ఉత్తరం అందే ఉంటుంది నేను సీతను తీసుకు వెళ్ళడానికి వచ్చాను

ఉత్తరానికేం అందింది అయినా ఇంత తొందరగా పంపడం ఎలా వీలవుతుంది?

తొందరా? మూడు సంవత్సరాలుగా ఎదురు చూస్తున్నాను చివరకు వారం రోజుల ముందు వుత్తరం రాశాను

రాశావు కాదనలేదు ఆడపిల్లను అత్తవారింటికి ఒట్టి చేతులతో ఎలా పంపుతాం? దానికి వ్యవధి కావాలిగా?

అత్తయ్యగారూ! నేనేం పెట్టుపోతలు ఆశించి రాలేదు మీకు అమ్మాయిని పంపించడం సమ్మతమో కాదో చెప్పండి

పిల్ల నిచ్చుకున్న తరువాత తప్పుతుందా బాబూ! రేపా విషయాలు ఆలోచించుకోవచ్చు నువ్వు కాస్త విశ్రాంతి తీసుకో నీ బోజనం సంగతి చూడాలిగా

అబ్బే ఆ శ్రమ అనవసరం

ఏం బాబూ! అత్తవారింట్లో అన్నం మెతుకులకు కూడా దొరకలేదని మామీద అబాండాలు వేయడానికా? ఇప్పుడు పంచభక్ష్య పరమాన్నాలు వండి పెట్టలేను కాని ఏదో ఇంత వుడికిస్తాను తిని నిద్రపో

అదేంకాదు నేను హోటల్లో భోజనం చేసి వస్తున్నాను ఇంత రాత్రి మిమ్మల్ని ఎందుకు ఇబ్బంది పెట్టడం అని అన్నాడు రామమోహనరావు

ఆమె అక్కడే పక్క వేసింది

నా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పలేదు "

జవాబు చెప్పడానికేం వుంది తెల్లవారిన తరువాత మీ మామయ్యనే అడుగు ఆడవాళ్ళం మా మాటకు విలువెక్కడ? అంది

మర్నాడు వుదయం కాఫీ తాగుతూ తిరిగి భార్యను పంపించే విషయం అత్తగారితో ప్రస్తావించాడు రామమోహనరావు అప్పుడు ఎనిమిది గంటలవ వస్తున్నది

బాగుంది బాబూ నీ వ్యవహారం పీకల మీద కూర్చుని తేల్చి చెప్పమంటే ఎలా? అమ్మాయికి పెళ్ళి చేసింది మా ఇంట్లో వుంచుకోడానికా? మీ మామయ్యగారు అర్జంటు పనిమీద టూరు మీద వెళ్లారు నీతో మాట్లాడాలని అనుకున్నారు కాని నువ్వు అప్పుడు గాఢ నిద్రలో వున్నావు సాయంత్రం వరకూ అగు బాబు వారు రాగానే మీ ప్రయాణానికి ఏర్పాటు చేస్తారు

అత్తయ్యగారూ! అది వీలయ్యేది కాదు అందుకే ముందుగా ఉత్తరం రాసాను

"ఒప్పుకుంటున్నాను నిర్ణయమైనా తీసుకొనే అదికారం మా ఆడవాళ్ల కెక్కడ ఏడ్చింది మీ మామగారు లేరు ఒక్క రోజు వుంటే ఆకాశం విరిగి పడుతుందా? మీ అత్తగారి యింటిలో బోజనం చేయకూడదని ఒట్టు వేసుకున్నావా? అత్తగారి యింటిలో అల్లుడికి భోజనమైనా పెట్టలేదు అన్న చెడ్డ పేరు మాకు తేవాలనుకుంటున్నావా? రాత్రి భోజనమయినా చేయకుండా పడుకున్నావు ఇప్పుడు వెళ్ళిపోవాలంటూ పీకల మీద కూర్చున్నావు

అత్తయ్యగారు! మీరు పొరబాటుగా అర్థం చేసుకొంటున్నారు నేను చేస్తున్నది చిన్న ఉద్యోగం మామయ్యగారిలా ప్రతిష్ఠ కలది గాదు శెలవు పొడిగించుతే ఆ వుద్యోగానికే ముప్పు వస్తుంది నాకు మీరే సత్కారాలూ చేయనవసరం లేదు పెట్టుపోతలూ అక్కరలేదు నా కర్తవ్యం నన్నిక్కడకు రప్పించింది చెప్పండి సీతను నాతో పంపించడం ఇష్టంలేదా? లేదా సీతకే నాతో రావడం ఇష్టంలేదా?

ఆమె ఎటూ చెప్పలేకపోయింది ఆమె అడకత్తెరలో పోక చెక్కలాగయింది అటు భర్త అంక్షలు ఇటు అల్లుడి బల్లూకం పట్టు

రైలుకి వేళ అవుతున్నది నేను వస్తాను రామమోహనరావు కుర్చీలోంచి లేచాడు

ఆగండి, నేనూ వస్తున్నాను అంది సీత

ఆమె ఆశ్చర్యపోయింది సీతా! నాన్నగారు

అమ్మా! నేనేమీ అర్థం చేసుకోలేని చిన్న పిల్లను కాను పంతాలకు పోయి నా పచ్చని సంసారంలో చిచ్చు పెట్టుకోలేను

అమ్మా! నిన్నిలా కట్టు బట్టలతో పంపించేయడం మాకు తలవంపులు కా[illegible] నాన్నగారికి నేనేం జవాబు చెప్పను?

అమ్మా! అతను ఏమీ ఆశించడంలేదే! మధ్యను నీకెందుకు వ్యధ? నాన్నగారికి నిజంగానే అర్జంటు పని వుందనే వెళ్ళిపోయారా? అల్లుడి మీద నిరసన కాదూ? ఇప్పుడు చెప్పు నాన్నగారు ఆ టూరు మీద వెళ్లకపోతే ఆకాశం విరిగిపడుతుందా? నేను వినలేదనుకోకు అల్లుడికి ఎలాంటి ఆతిధ్యాలూ చెయ్యాల్సిన అవసరం లేదంటూ ఆర్డరు వేసారే సారె సామానులు కావాలంటాడో తిరుగు రైలు ఛార్జీలు కావాలంటాడో? మనం అనుకున్నవి పెళ్లిలోనే ఇచ్చాం ఇంక వేరే ఇచ్చేది లేదు అన్నారు నాన్నగారు మొండి పట్టుదల ప్రదర్శించుతున్నారు అతని స్వభావం నాకు తెలుసు అయినా కన్నతల్లివి నీకూ నా మీద అభిమానం లేదా? పెళ్లిలోనైనా వాళ్ళు ఏం అడగరానివి అడిగారని, మీరు నా జీవితాన్ని నాశనం చేయాలనుకుంటున్నారు నిజమే ఆయన కంటే నేను ఎక్కువ చదువుకున్నాను నా కాళ్ళ మీద నేను నిలబడగలను అయితే అది జీవితానికి నిండుతనాన్ని ఇస్తుందా? వివాహమైనా ఇలా కన్యగానే జీవితాంతం వుండిపోమంటావా? ఆకాశానికి ఎగిరే అవకాశం మనకు లేదు నింగే నేలకు దిగి వచ్చినా అందుకోవక పోవటం, చేరుకోవక పోవటం మూర్ఖత్వం కాదా? మీరింతగా వారినిఅవమానించినా నిండు మనసుతో నన్ను పిలుచుకుపోవడానికి వచ్చిన ఆయన ఔన్నత్యాన్ని ఇప్పటికైనా మీరు అర్థం చేసుకోలేకపోయినా నేను అర్థంచేసుకోగలను మనం అతని స్థాయికి ఎదగలేకపోయాం అతనే దిగివచ్చారు అలాంటి భర్తను నేను ఎలా వదులుకోగలను? నాన్న వస్తే చెప్పు మీ కూతురు కట్టు బట్టలతో వెళ్ళిపోయిందని అంటూ సీత భర్త చెయ్యి అందుకుని బయటకొచ్చి రిక్షా పిలిచింది

కట్టు బట్టలతో వెళ్ళిపోతున్న కూతుర్ని చూసి ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళు నిండుకున్నాయి. □

సుప్రసిద్ధ రచయిత్రి

శ్రీమతి రావినూతల సువర్ణాకన్నన్

కొత్త సీరియల్ నవల

మంజీర నాదం

త్వరలో ప్రారంభం!